

права и слобода неће бити смањени прихватањем нових закона или усвајањем амандмана на законе који су на снази.

Уставни суд Украјине је 26. децембра 2011. године, донео одлуку о усклађености неких одредаба Закона о државном буџету Украјине за 2011. годину с Уставом. У својој одлуци, узимајући у обзир економске тешкоће државе и позивајући се на доктрину ЕСЉП (пресуде у случајевима *Airey v. Ireland* (No. 6289/73) и *Kjartan Ásmundsson v. Iceland* (No. 60669/00)), Уставни суд је формулисао нови доктринарни исказ, према коме социјална права предвиђена законом нису и апсолутна. Механизам остваривања ових права држава може променити, нарочито када није у могућности да их финансира, кроз сразмерну прерасподелу фондова, како би се одржала равнотежа интереса читавог друштва. Поред тога, такве мере се могу одредити због потребе да се спрече или уклоне стварне претње по економску сигурност Украјине, што се, према ставу 1. члана 17. Устава сматра најважнијом функцијом државе. Међутим, недопуштено је успоставити законску регулативу према којој ће висина пензија и других социјалних давања и помоћи бити нижа од нивоа прописаног ставом 3. члана 46. Устава Украјине, јер не пружа адекватне животне услове који би омогућили одржавање људског достојанства, што је противно члану 21. украјинског Устава. Тако је уставно допустиво променити механизам израчунавања извесних врста социјалних бенефиција и помоћи једино у мери која не ставља под знак питања саму природу садржаја права на социјалну заштиту.

И Уставни суд Португалије је имао прилику да се бави питањем уставности смањења зајемчених права из области социјалне заштите у условима глобалне економске кризе. У својој одлуци од 5. априла 2013. године, не искључујући могућност да законодавац, у изузетним економским околностима и ради бржег смањења јавног дуга, може смањити приходе запослених у државној управи, Суд је прогласио неуставном суспензију тринаесте плате или њеног еквивалента за запослене у државној управи (што се односило и на исте врсте износа који су исплаћивани за уговоре истраживача и предавача). Одлука је имала општеобавезујућу снагу, јер је суспензија кршила принцип једнакости који захтева праведну расподелу јавних расхода, пошто је водила неједнаком третману државних службеника у односу на лица која плату остварују у приватном сектору.

Економски и финансијски проблеми државе који настају као последица постојеће глобалне економске кризе, утицали су и на уставну доктрину о зајемченим социјалним правима коју формулишу уставни судови. Они су се суочили са сложеним задатком да оцене да ли су одлуке које су усвојиле државне установе примерене и сразмерне императивима који проистичу из Устава.

4. Уставна заштита зајемчених (материјалних) права социјалне заштите